Konstytucyjne podstawy statusu farmaceutów jako zawodu zaufania publicznego

Łukasz Kierznowski

Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku

Adres do korespondencji: Łukasz Kierznowski, ul. Mickiewicza 1, 15-213 Białystok, e-mail: lukasz.kierznowski@gmail.com

Stopień ogólności przepisów rangi konstytucyjnej oraz zakres tzw. materii konstytucyjnej sprawiają, że oczywistym jest brak odniesień w treści Konstytucji RP do poszczególnych zawodów oraz osób je wykonujących – nawet w tak obszernej ustawie zasadniczej, jak ta obowiązująca w Polsce. Odniesienia takie mają miejsce jedynie incydentalnie. Pojawiają się bowiem wyłącznie wówczas, gdy wykonywanie takich zawodów jest ściśle powiązane z funkcjonowaniem państwa (wykonywaniem jego podstawowych zadań), a więc gdy wykonywany zawód wiąże się z szeroko rozumianą sferą publiczną. Tak na przykład Konstytucja RP w art. 103 ust. 2 odnosi się m. in. do prokuratorów, urzędników służby cywilnej, żołnierzy pozostających w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszy policji oraz funkcjonariuszy służb ochrony państwa, w art. 178 – do sędziów.

Z tego też względu próżno szukać w regulacjach konstytucyjnych bezpośrednich odniesień do farmaceutów, ich prawnego statusu oraz zasad wykonywania tego zawodu. Konstytucja RP zawiera jedynie ogólniejsze – pośrednie – odniesienia dotyczące zawodów lub ich grup albo pracy w ogóle. Przykładowo w art. 12 Konstytucji RP zapewnia się wolność tworzenia i działania m. in. związków zawodowych i organizacji społeczno-zawodowych rolników, zaś w art. 65 ust. 1 – wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy (z wyjątkami określonymi w ustawie).

Z punktu widzenia farmaceutów i konstytucyjnych ram ich prawnego statusu w Polsce najistotniejszy jest jednak przepis art. 17 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym w drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych

Constitutional foundations of pharmacists' status as a profession of public trust

The degree of generality of the constitutional provisions usually results in the lack of reference in the Constitution to specific professions and people performing them – even in such a broad fundamental law as the Polish one. This is why there is no point in searching direct references to pharmacists, their legal status and the rules of exercising this profession in constitutional regulations.

From the point of view of pharmacists and the constitutional framework of their legal status in Poland, the most important is the provision of article 17 (1) of the Constitution of the Republic of Poland, according to which, by way of a law, professional self-governments can be formed, representing persons performing professions of public trust.

The purpose of this paper is to present the grounds of constitutional regulation concerning professions of public trust and the possibility of creating professional self-governing bodies for these professions related to the profession of pharmacist. The work also presents features of professions of public trust and the assessment of the permissibility of considering pharmacist a profession of public trust, as well as resulting theoretical and practical consequences.

Keywords: profession of public trust, professional self-government, pharmacist.

© Farm Pol, 2019, 75(5): 277–281

zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Ten jeden przepis w istocie wyczerpuje konstytucyjne podstawy prawne statusu farmaceutów w Polsce, co nie znaczy, że regulacja konstytucyjna w tym zakresie jest skąpa. Jest wręcz przeciwnie, bowiem z powyższego przepisu można wyprowadzić tak wiele (i tak zróżnicowanych) zagadnień prawnych, iż przewidziana objętość niniejszego opracowania pozwala jedynie na sygnałowe i skrótowe omówienie niektórych kwestii.

Samorządy zawodowe w systemie prawa

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że systematyka konstytucji jest istotną wskazówką przy dokonywaniu wykładni jej przepisów. W rozdziale I Konstytucji RP zawarto najistotniejsze dla całego państwa, podstawowe i najbardziej fundamentalne zasady ustrojowe, na których opiera się państwo polskie. Zamieszczenie danego przepisu właśnie w rozdziale I Konstytucji świadczy o niezwykle wysokiej randze i o ogromnym znaczeniu, jakie prawodawca przypisuje danej normie. Co oczywiste, ich moc prawna nie różni się od mocy prawnej pozostałych przepisów konstytucyjnych, jednak z umiejscowienia danego przepisu w obrębie tekstu można wyprowadzać wnioski na temat ich sensu (znaczenia) prawnego [1, 2].

Uregulowanie w tymże rozdziale możliwości tworzenia samorządów zawodowych, reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujących pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów, oznacza, że prawodawca uznał ten rodzaj samorządu za jeden z filarów, na których ma się opierać ustrój naszego państwa. Tym samym, jak stwierdza się w doktrynie, samorządy zawodowe składają się na strukturę instytucjonalną szeroko rozumianego państwa, mają przesądzać o praktycznym kształcie ustroju politycznego, społecznego i gospodarczego państwa, mają wpływać na procesy polityczne, społeczne i gospodarcze oraz mają te procesy, wraz z innymi władzami publicznymi, współkształtować [3]. W istocie powołanie do życia samorządu zawodowego powoduje przesunięcie uprawnień do reglamentacji i kontroli z państwa (administracji rządowej) na instytucje społeczeństwa obywatelskiego [4] czy też na „obywateli i ich wspólnoty”, o których mowa w preambule Konstytucji RP. Tym samym samorządy zawodowe w swej działalności dysponują pewnym zakresem władztwa publicznego [5], które to władztwo pierwotnie jest przynależne państwu, bowiem, jak stwierdzono w orzecznictwie TK, samorząd zawodowy nie ma własnych, niezależnych od państwa uprawnień, które mogłyby być przeciwstawiane państwu, ale jest tworzony w wyniku decyzji ustawodawcy co do kształtu systemu władzy publicznej [6]. Z tego też względu samorządy zawodowe zwykle postrzegane są nie tylko jako korporacje osób wykonujących dany zawód, ale także jako podmioty administracji zdecentralizowanej rzeczowo [7]. Zakres władztwa (reglamentacji i kontroli), jakim dysponują samorządy zawodowe, zwykle obejmuje takie aspekty związane z wykonywaniem danego zawodu, jak np. decydowanie o nabywaniu uprawnień przez członków korporacji i pozbawianiu ich tych uprawnień (a zazwyczaj także na przynajmniej pośrednim ustalaniu zasad nabywania i utraty takich uprawnień),

ustalanie zasad etyki danego zawodu czy też pociąganie do odpowiedzialności dyscyplinarnej [8, 9].

Należy przy tym podkreślić, że mimo tak istotnego znaczenia samorządów zawodowych prawodawca nie przewidział ich obligatoryjnego istnienia, lecz usankcjonował jedynie możliwość ich powołania w drodze ustawy. Tym samym na podstawie art. 17 ust. 1 Konstytucji RP nie można konstruować prawa podmiotowego do samorządu zawodowego. Przepis art. 17 ust. 1 Konstytucji RP jest adresowany do ustawodawcy, który decyduje o zasadności utworzenia, jak i zniesienia określonego rodzaju samorządu. Mając charakter ustrojowy, przepis ten nie może być źródłem prawa lub wolności konstytucyjnej [6, 10]. Jednocześnie w świetle norm konstytucyjnych droga ustawowa jest jedyną, która może prowadzić do utworzenia samorządu zawodowego, co jest oczywiście słuszne biorąc pod uwagę fakt, że utworzenie samorządu zawodowego jest równoznaczne z przekazaniem mu pewnego zakresu władztwa publicznego oraz znacząco wpływa na sytuację prawną jednostek, ingerując w sferę ich wolności i praw. Chodzi tu zarówno o osoby już wykonujące dany zawód, jak i osoby aspirujące do jego wykonywania. Nie ma zatem żadnych wątpliwości co do tego, że jest to materia właściwa ustawie, a nie np. aktom wykonawczym.

W doktrynie prawa wskazuje się, że treść art. 17 ust. 1 Konstytucji RP stanowi normatywną definicję samorządu zawodowego, z której wynikają dwie przesłanki pozwalające uznać daną organizację zawodową za korporację samorządową. Pierwszą przesłanką jest cel funkcjonowania samorządu, czyli sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Drugą przesłankę stanowi fakt, iż realizacja tych celów dotyczy wyłącznie zawodów zaufania publicznego. Dodatkowo powyższe przesłanki uzupełnia się o trzeci element, jakim jest przypisanie samorządom zawodowym funkcji reprezentacji osób wykonujących określony zawód [11]. W tym kontekście należy więc podkreślić, że funkcjonowanie samorządu zawodowego jest nie tylko sposobem wykonywania władztwa publicznego w sferach, które były już wskazane wyżej, ale jest także instrumentem, za pomocą którego osoby wykonujące dany zawód zaufania publicznego mogą dbać o swoje zbiorowe (a w dalszej kolejności – indywidualne) interesy oraz artykułować je wobec władz publicznych, np. poprzez lobbowanie w procesie stanowienia prawa. Trzeba przy tym zauważyć, że w orzecznictwie TK poczyniono niezwykle słuszną konstatację, zgodnie z którą pomiędzy partykularnymi interesami grupy wykonującej określony zawód a interesem publicznym mogą oczywiście występować konflikty i napięcia, ale istnienie samorządu zawodowego ma prowadzić do

uzgodnienia obu tych interesów, do harmonijnego łączenia obu tych funkcji, tzn. zabiegania o realizację zarówno interesu publicznego, jak i interesu danej grupy zawodowej [12].

Cechy zawodu zaufania publicznego

Opisane wyżej zagadnienia nieuchronnie prowadzą do stwierdzenia, że uznanie danego zawodu za zawód zaufania publicznego nie zawsze jest oczywiste. Zazwyczaj ani prawo stanowione, ani orzecznictwo nie przesądza jednoznacznie o tym, czy dany zawód jest zawodem zaufania publicznego. Sama Konstytucja RP, nie definiując pojęcia „zawód zaufania publicznego”, przeniosła ten ciężar częściowo na obszar stanowienia prawa, ale przede wszystkim – do nauki prawa i judykatury. W orzecznictwie TK dotyczącym zawodów zaufania publicznego stopniowo wypracowywano więc katalog elementów, których zaistnienie jest konieczne do uznania zawodu za zawód zaufania publicznego. W najnowszych orzeczeniach TK stwierdza, że do cech takiego zawodu należą:

- a) konieczność zapewnienia prawidłowego i zgodnego z interesem publicznym wykonywania zawodu ze względu na znaczenie, jakie dana dziedzina aktywności zawodowej ma w społeczeństwie;
- b) udzielanie świadczeń i wchodzenie przez przedstawicieli tych zawodów w kontakty z osobami fizycznymi w razie wystąpienia potencjalnego lub realnego zagrożenia dóbr o szczególnym charakterze (np. życia, zdrowia, wolności, godności, dobrego imienia);
- c) staranność i dbałość przedstawicieli omawianych zawodów o interesy osób korzystających z ich usług, troska o ich osobiste potrzeby, a także zapewnienie ochrony gwarantowanych przez Konstytucję RP praw podmiotowych jednostek;
- d) wymaganie szczególnych kwalifikacji do wykonywania omawianych zawodów, obejmujących nie tylko odpowiednie, formalne wykształcenie, ale także nabyte doświadczenie oraz dawanie rękojmi należytego i zgodnego z interesem publicznym wykonywania zawodu, z uwzględnieniem szczególnych norm deontologii zawodowej;
- e) pozyskiwanie informacji osobistych i dotyczących życia prywatnego osób korzystających z usług przedstawicieli zawodu zaufania publicznego; informacje te stanowią tajemnicę zawodową, a zwolnienie z niej może nastąpić na zasadach określonych w przepisach szczególnych;
- f) względna samodzielność wykonywania zawodu [6, 13–15].

Wprawdzie nie wynika to bezpośrednio z orzecznictwa TK, ale oczywiste jest, że dla uznania danego

zawodu za zawód zaufania publicznego wszystkie wskazane wyżej cechy (przesłanki) muszą występować łącznie. Jednocześnie, niezależnie od cech wskazywanych w orzecznictwie TK, powszechnie przyjmuje się także, że cechą zawodów zaufania publicznego jest fakt, iż od osób wykonujących te zawody społeczeństwo oczekuje odpowiedniej postawy etycznej, co znajduje wyraz w obowiązku respektowania, zazwyczaj skodyfikowanych, zasad etyki. Ponadto, wskazuje się także na pewną misyjność zawodu w opozycji do nastawienia na zysk oraz obowiązek nieustannego podnoszenia swych kompetencji.

W tym miejscu należy też krótko zasygnalizować, że w nauce prawa istnieje znaczna rozbieżność poglądów co do wzajemnych relacji pojęć zawodu zaufania publicznego oraz tzw. wolnego zawodu. Tego drugiego również nie definiuje się w przepisach prawa, jednak niekiedy za quasi-definicję uważa się art. 86 § 1 w zw. z art. 88 Kodeksu spółek handlowych [16]. Zgodnie z art. 86 § 1 KSH, spółką partnerską jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą, zaś art. 88 KSH zawiera właśnie wyliczenie takich zawodów i obejmuje również aptekarza, czyli farmaceutę wykonującego zawód w aptece, punkcie aptecznym lub hurtowni farmaceutycznej. Ponadto, w doktrynie formułuje się cechy, jakimi charakteryzuje się tzw. wolny zawód i nierzadko są one zbieżne z wypracowanymi w orzecznictwie TK cechami zawodu zaufania publicznego [17]. Ujmując problem ogólnie i skrótowo należy stwierdzić, że katalog zawodów zaufania publicznego nie pokrywa się z katalogiem wolnych zawodów [9]. Kwestia ta nie jest jednak bezpośrednio związana z tematyką niniejszego artykułu, a zatem zagadnienia te nie będą przedmiotem dalszych rozważań.

Farmaceuci w katalogu zawodów zaufania publicznego

W orzecznictwie TK wyraźnie uznano za zawody zaufania publicznego następujące zawody: adwokata, radcy prawnego, komornika, doradcy podatkowego, rzecznika patentowego, notariusza oraz doradcy inwestycyjnego [3]. Z kolei na gruncie prawa stanowionego ustawodawca *expressis verbis* uznał za zawody zaufania publicznego zawody notariusza [18] oraz rzecznika patentowego [19]. Natomiast w przypadku pozostałych zawodów rozpoznanie zawodów zaufania publicznego w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji RP ułatwia fakt utworzenia dla nich, w drodze ustawowej, samorządu zawodowego. Konstytucja RP pozwala bowiem tworzyć samorządy zawodowe

jedynie dla zawodów zaufania publicznego [3] (wprawdzie art. 17 ust. 2 Konstytucji RP dopuszcza tworzenie „innych rodzajów samorządu”, nie są one jednak samorządami zawodowymi w rozumieniu konstytucyjnym). W tym więc kontekście utworzenie przez ustawodawcę samorządu zawodowego dla określonej grupy zawodowej ma niejako deklaratoryjny charakter, tzn. potwierdza, że mamy do czynienia właśnie z zawodem zaufania publicznego. Nie ma natomiast charakteru konstytucyjnego, gdyż dany zawód jest zawodem zaufania publicznego wtedy, gdy spełnia określone cechy, a nie wtedy, gdy zostanie tak nazwany przez ustawodawcę lub zostanie dla niego utworzony samorząd zawodowy.

Właśnie taki sposób dekodowania zawodów zaufania publicznego spośród wszystkich zawodów znacznie rozszerza identyfikowalny katalog zawodów zaufania publicznego, bowiem czyniąc z faktu powołania samorządu zawodowego niewątpliwie potwierdzenie (ale nie warunek) uznania danego zawodu za zawód zaufania publicznego, do katalogu tego należy dodać, oprócz zawodów wskazanych już wyżej, m.in. zawód lekarza, lekarza dentysty, lekarza weterynarii, pielęgniarki i położnej, diagnosty laboratoryjnego, architekta, inżyniera budownictwa, oraz – co najistotniejsze z punktu widzenia niniejszego artykułu – farmaceuty, dla których to zawodów utworzono samorządy zawodowe w drodze stosownych ustaw. W latach 2001–2014 funkcjonował także samorząd zawodowy urbanistów.

Wypada jednak ponownie podkreślić, że art. 17 Konstytucji RP nawet w przypadku uznania danego zawodu za zawód zaufania publicznego przewiduje jedynie możliwość, a nie konieczność utworzenia samorządu zawodowego w drodze ustawy i właśnie dlatego – ze względu na dwie wskazane wyżej okoliczności – nie można *a contrario* przyjąć, nawet przy wykorzystaniu założenia racjonalnego prawodawcy, że wszystkie zawody, dla których nie ustanowiono samorządu zawodowego, nie są zawodami zaufania publicznego [20]. Przykładowo nadal nie powołano do życia samorządu zawodowego psychologów, mimo że bez wątpienia jest to zawód zaufania publicznego, a utworzenie takiego samorządu zawodowego przewidziano nawet w stosownej ustawie [21]. Przepisów tych jednak nie zrealizowano, a osoby wykonujące ten zawód zrzeszają się w stowarzyszeniach i podejmują działania na rzecz powołania do życia samorządu zawodowego, wskazując, że obecna sytuacja stwarza zagrożenie dla osób korzystających z usług psychologa oraz powoduje brak pewności prawnej po stronie samych psychologów [22, 8, 23]. Nieco inaczej problem postrzega D. Bednarek, zdaniem której zawód psychologa *de facto* nie jest zawodem zaufania publicznego, gdyż nie został powołany

samorząd zawodowy psychologów, a zatem autorka już z samego faktu powołania samorządu zawodowego czyni przesłankę uznania danego zawodu za zawód zaufania publicznego [24]. Wydaje się, że taki pogląd jest sprzeczny z art. 17 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż przepis ten dozwala, a nie nakazuje utworzenie samorządu zawodowego dla danego zawodu zaufania publicznego oznacza, że istnieje możliwość niepowołania samorządu dla danego zawodu zaufania publicznego, co nie pozbawia go tego przymiotu. Problem ten nie dotyczy jednak zawodu farmaceuty.

Podsumowując wszystkie omówione wyżej zagadnienia, w świetle norm konstytucyjnych oraz poglądów prezentowanych w orzecznictwie i nauce prawa dotyczących, choćby pośrednio, prawnego statusu zawodu farmaceuty, należy sformułować następujące wnioski:

1. Konstytucja RP nie zawiera definicji zawodu zaufania publicznego, jednak konkretyzacji tego pojęcia dokonano w orzecznictwie poprzez wskazanie warunków, jakie musi spełniać dany zawód, aby być uznanym za zawód zaufania publicznego. Zawód farmaceuty wszystkie te warunki spełnia i właśnie ta okoliczność przesądza o tym, że zawód farmaceuty niewątpliwie jest zawodem zaufania publicznego.
2. Z faktu uznania farmaceuty za zawód zaufania publicznego wypływa możliwość, lecz nie konieczność, utworzenia samorządu zawodowego farmaceutów, do którego zadań – już z mocy samej Konstytucji RP – należeć będzie reprezentowanie farmaceutów i sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.
3. Z możliwości, o której mowa w punkcie poprzednim, ustawodawca skorzystał [25] i przy założeniu, że powołanie samorządu zawodowego w świetle przepisów konstytucyjnych jest możliwe tylko dla zawodu zaufania publicznego, fakt powołania takiego samorządu zawodowego dla zawodu farmaceuty jest dodatkowym potwierdzeniem (niejako deklaracją ustawodawcy), iż temu zawodowi przysługuje status zawodu zaufania publicznego w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji RP.
4. Ewentualna likwidacja tego samorządu zawodowego nie wpłynęłaby na przysługujący zawodowi farmaceuty status zawodu zaufania publicznego.

Otrzymano: 2019.05.22 · Zaakceptowano: 2019.05.27

Piśmiennictwo i źródła

1. Winczorek P.: Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Warszawa 2000, s. 13.
2. Garlicki L., Zubik M. (red.): Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom I, Warszawa 2016, s. 42–51.

3. Safjan M., Bosek L. (red.): Konstytucja RP. Komentarz. Tom I, Warszawa 2016, s. 427–430.
4. Zob. hasło „samorząd zawodowy” [w:] A. Łabno (red.), Wielka Encyklopedia Prawa. Tom VI. Prawo konstytucyjne. Warszawa 2016, s. 340–341.
5. Sarnecki P.: W sprawie znaczenia pojęcia „zawód zaufania publicznego” z art. 17 Konstytucji. Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu. 5(41)00, s. 28.
6. Wyrok TK z dnia 24 marca 2015 r. (sygn. akt K 19/14).
7. Tabernacka M.: Zakres wykonywania zadań publicznych przez organy samorządów zawodowych. Wrocław 2007, s. 232.
8. Kijowski D.: Uprawnienia administracyjne [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), System prawa administracyjnego, t. VII, Prawo administracyjne materialne. Warszawa 2017, s. 295–316.
9. Zimmermann J.: Prawo administracyjne. Warszawa 2016, s. 198.
10. Zubik M.: Głos do wyroku TK z dnia 23 kwietnia 2008 r., SK 16/07. Przegląd Sejmowy 2008, 6: 241.
11. Hauser R., Niewiadomski Z., Wróbel A. (red.): System prawa administracyjnego. Tom. VI. Podmioty administrujące. Warszawa 2011, s. 508–509.
12. Wyrok TK z dnia 22 maja 2001 r. (sygn. akt K 37/00).
13. Wyrok TK z dnia 7 maja 2002 r. (sygn. akt SK 20/00).
14. Wyrok TK z dnia 2 lipca 2007 r. (sygn. akt K 41/05).
15. Hausner J., Długosz D.: Tezy w sprawie zawodów zaufania publicznego [w:] [brak autora] Zawody zaufania publicznego a interes publiczny – korporacyjna reglamentacja versus wolność wykonywania zawodu. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia Senatu RP przy współudziale Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka 8 kwietnia 2002 r., Warszawa 2002.
16. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. nr 94, poz. 1037 z późn. zm.).
17. Wojtczak K.: Zawód i jego prawna reglamentacja. Studium z zakresu materialnego prawa administracyjnego. Poznań 1999, s. 111.
18. Art. 2 § 1 ustawy z dnia 12 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tj. Dz.U. 2014, poz. 164 z późn. zm.).
19. Art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (tj. Dz. U. 2016, poz. 221 z późn. zm.).
20. Sarnecki P.: W sprawie znaczenia pojęcia „zawód zaufania publicznego” z art. 17 Konstytucji. Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, 5(41)00, s. 28.
21. Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. nr 73, poz. 763 z późn. zm.).
22. Polskie Towarzystwo Psychologiczne (<http://www.ptp.org.pl/modules.php?name=News&file=categories&op=newindex&catid=8>).
23. Żukowski L.J.: Psycholog jako zawód zaufania publicznego – wybrane problemy. Przegląd Prawa Publicznego 2017 (3).
24. Bednarek D.: Zawód psycholog. Regulacje prawne i etyka zawodowa. Warszawa 2016, s. 33.
25. Ustawa z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz.U. nr 41, poz. 179 z późn. zm.).